

● PROBLEMSKA KONFERENCA SOCIALISTIČNE ZVEZE

O razvoju in prestrukturiranju gospodarstva v naši občini

Na osnovi sklepa predsedstva občinske konference SZDL Ljubljana-Moste-Polje je delovna skupina pripravila gradivo za problemsko konferenco

O RAZVOJU IN PRESTRUKTURIRANJU GOSPODARSTVA V NAŠI OBČINI

ki je bila 22. junija 1989. Vabljeni so bili odgovorni gospodarstveniki, raziskovalci in družbenopolitični delavci, ki naj bi spregovorili o odprtih idejnih vprašanjih, ki se porajajo ob uveljavljanju tržnega gospodarstva, podjetništva, lastništva, zlasti pa o motivaciji delavcev. Govorili naj bi tudi o vlogi članov in organizacij zveze sindikatov, zveze komunistov, zveze socialistične mladine, izvršnega sveta občine ter gospodarskih in drugih združenj.

Problemske konference so se udeležili delegati oziroma individualni poslovodni organi delovnih organizacij (Saturnus, Integral-SAP, Blagovno-transportni center, Rog, Kartonažna tovarna Ljubljana, Julon, Teol, Velana in GIP-Gradis), Gospodarske zbornice občin ljubljanskega območja, skupščine in izvršnega sveta naše občine ter delegati družbenopolitičnih organizacij in javnih glasil.

UGOTOVITVE, STALIŠČA IN PREDLOGI:

I. Konferenca sprejema analizo in oceno delovne skupine o razvoju in prestrukturiranju gospodarstva v naši občini.

II. Pogoji za hitrejši gospodarski razvoj in prestrukturiranje gospodarstva:

- več politične oziroma vsesplošne družbene podpore ob prestrukturiranju gospodarstva, uresničevanju novih zamisli, npr. ob uvajanju proste carinske cone, naj nudi občina, mesto in širša družbenopolitična skupnost;

- v novih pogojih tržnega gospodarstva in podjetništva so še kako pomembni in potrebni dolgoročni programi in plani razvoja – tako organizacij združenega dela kot družbenopolitične skupnosti. Nestabilnost sistema, neprestano spreminjanje pogojev dela, skorajda ne omogočajo kakršnekoli dolgoročne spremembe;

- razvoj prestrukturiranja gospodarstva mora vključevati tudi uporabo ekoloških dognanj, temelječih na strokovnih podlagah, in normativih razvitega sveta;

- ogromno je rezerv predvsem v razporeditvi delovnega časa, ki vzpodbuja sivo ekonomijo. Tudi v tem bi se morali približati normam, ki veljajo v razvitem svetu;

- 50-procentni razvoj gospodarstva mora v bodoče temeljiti na pritegnitvi tujega partnerja, vsaj izvozni usmeritvi novega programa, maksimalnem zmanjšanju enostavnih del in odpravi monopolov ter uvajanju konkurence;

- pogoji za prestrukturiranje gospodarstva in uveljavljanje podjetništva so slabi. Najšibkejša točka je gotovo kadrovska

potencial oziroma ustrezno znanje. Če želimo hitrejši gospodarski razvoj, je nujno večje vlaganje v usposabljanje vodilnih vodstvenih kadrov;

- predpogoj za podjetništvo in tržno gospodarstvo je stimulacija in diferenciacija nagajevanja, ki bo pripeljala tudi do

- Sezonski značaj proizvodnje:

nekatera podjetja morajo proizvajati na zalogo, ki do realizacije nima finančnega pokritja. Kljub specifičnim pogojem pa so podvrženi enakim obremenitvam kot normalna podjetja. V razvitem svetu država daje takšnim delavcem finančno podporo za čas, ko ne delajo.

- Plačilo dajatev za novo opremo: nesporemljivo je plačevanje dajatev za opremo, s katero se nismo nič naredili. Biti bi morala oproščena vseh dajatev, dokler z njo nekaj ne »zaslužimo«, oproščena dajatev pa bi morala biti tudi tista oprema, ki jo izdelamo doma.

- Carinske, davčne olajšave in razbremenitev gospodarstva: kljub obljubam o razbremenitvi gospodarstva so obremenitve vedno večje.

Država bi morala biti fleksibilnejša pri oblikovanju carinskih in davčnih olajšav, pa tudi pri razbremenjevanju gospodarstva.

● S SEJE PREDSEDSTVA RK SZDL

3. oktober dan slovenske državnosti

Člani predsedstva so sprejeli pobudo kočevske občinske konference SZDL, naj bi bil posej 3. oktober (ko se je odvijal zbor odposlancev v Kočevju) dan slovenske državnosti. To pa ne pomeni, je opozoril Smole, da bi to bil dela prost dan.

ustrezne strukture kadrov. Motivacija ne zajema le visokega povprečnega osebnega dohodka, ampak tudi dodatne ugodnosti (obrat družbene prehrane, ambulanta, rekreacija itd.);

- z uvedbo obveznic in prekalifikacij le-teh v delnice bomo morali postopno zmanjševati delež družbenega kapitala na račun privatnega;

- skrajšati je treba postopek za registracijo novih podjetij, kar zahteva spremembo določene zakonodaje.

III. Razreševanje sistemskih vprašanj

1. Republiškega oziroma državnega značaja:

- Dumping postopki v kovinskih branži: zaščita domačega trga pred dumping postopki na področju kovinske industrije v Jugoslaviji ni urejena. Razmere je potrebno urediti, bodisi z anti dumping postopki ali ustreznimi tehničnimi normativi.

sedaj občutek, da se morajo dela vleči v nedogled zato, da bodo imeli »komunalci« delo. Saj vemo, da je v gradbeništvu kriza.

Očitno se tudi Integralov mestni potniški promet obnaša monopolno, ko zaradi obnove ceste prepusti krajane, ki so odvisno od proge št. 12 (Vevče) najstarejšemu »prevoznemu sredstvu«, nogam. Tarnajo, da bi obvoz (takšen, kot je bil julija 1988 ob obnovi Šmartinske ceste) povzročil izgubo, ob tem pa kupujejo hotel na Jahorini, na potnike se pa poživljajo.

Upam, da bo v bodoče bolje, ker slabše kot je bilo, že ne more biti več!

Tovariški pozdrav!
ANTON ZVONKO KOS

- Pripis uredništva: Pismo naj bi objavili že v prejšnji številki (6. septembra), vendar zaradi pomanjkanja prostora tega nismo mogli. Ker je pismo kljub temu aktualno, ga objavljamo tokrat, avtorju se opravičujemo, bralce pa prosimo za razumevanje.

Z rekonstrukcijami imamo v Ljubljani res težave. Nikjer z njimi nismo zadovoljni. Pravijo, da krivda leži v medsebojnem (ne)usklajevanju udeležencev (komunala, vodovod, kanalizacija, elektro, plin, PTT in še kaj).

IV. Vloga, naloge in položaj družbenopolitičnih organizacij in zvez

Individualni poslovodni organi pričakujejo pomoč od družbenopolitičnih organizacij ob uveljavitvi svobodne konkurence in tržnega gospodarstva, še posebej s strani sindikata, pri spreminjanju miselnosti in oblikovanju novih ravnanj, uveljavljanju večjega reda, discipline, kvalitete dela in nagajevanja.

a) Občinska konferenca ZSMS

Vloga mladinske organizacije v podjetjih oziroma njen krog delovanja je vedno manjši, zato prepustajo njihovo vlogo sindikatu, kar pa ne pomeni, da so se dokončno umaknili iz organizacij združenega dela. Zaenkrat bo zveza socialistične mladine vse svoje sile usmerila na delovanje v krajevnih skupnostih in to v interesu dejavnosti mladih, v večji meri pa se bodo ukvarjali tudi s političnim delom v KS.

b) Občinski svet zveze sindikatov

Vloga sindikata se v podjetniškem principu precej spremeni, predvsem glede uveljavljanja mednarodnih konvencij, ki zagotavljajo delavcem varnost in pogoje za delo. Glede razvojnih planov ima sindikat možnost in mora vplivati na usmeritve razvojnih planov oziroma programov podjetja, ker to predstavlja osnovo za uspešno izpolnjevanje ostalih nalog, ki se dotikajo predvsem cene dela, delovnih pogojev, zaščitne vloge sindikata in socialne politike.

c) Občinski komite ZKS

Rešitve iščejo predvsem v jačanju osnovnih organizacij na terenu, pa tudi s projektnim organiziranjem članstva. V organizacijah združenega dela bodo še naprej OO ZK. Prekinjajo pot od klasičnega partijskega vpliva na kadrovanje in delo poslovnih struktur. Svoj vpliv v delovnih okoljih želijo zagotavljati predvsem z uresničevanjem načelne politike, t. j. vodenjem vsakega komunista kot posameznika v sindikatu, v samoupravnih organih ob razreševanju konkretnih problemov in konfliktov, ki se pojavljajo v posameznih organizacijah združenega dela.

Komunalno gospodarstvo naj bi v Ljubljani reorganizirali

V četrtek, 5. oktobra, bodo zbori skupščine mesta Ljubljana obravnavali Izhodišča organiziranosti komunalnega gospodarstva v Ljubljani. Gradivo je pripravila posebna delovna skupina z namenom oblikovati stališča in usmeritve za oblikovanje učinkovitih predpisov in učinkovito reorganizacijo komunalnega gospodarstva v Ljubljani z odpravo dosedanjih pomanjkljivosti, ugotovljenih na posameznih področjih. Gradivo vsebuje tudi možne oblike organiziranosti izvajalcev, virov financiranja, odgovornosti in pristojnosti družbenopolitične skupnosti. Dosegli naj bi večjo racionalizacijo in učinkovitost komunalnih dejavnosti v Ljubljani.

Komunalno gospodarstvo Ljubljane je organizirano v 5 delovnih organizacijah: Vodovod-kanalizacija, ki ima v svoji sestavi tri tozde in delovno skupnost, Komunalno podjetje Ljubljana z devetimi tozdi in dvema delovnimi skupnostima, Energetika Ljubljana s tremi tozdi in delovno skupnostjo, enoviti organizaciji Ljubljanski potniški promet ter Dimnikarstvo Ljubljana. Skupaj je zaposlenih 5899 delavcev.

V Ljubljani pa deluje tudi 17 SIS materialne proizvodnje in skladov z različnim povezovanjem do republiških ravni, kjer se opravlja tudi usklajevanje. Ti so: Komunalna skupnost ljubljanskih občin, Skupnost za ceste Ljubljane, Energetska skupnost Ljubljane, Stanovanjska skupnost Ljubljane, Sklad stavbnih zemljišč Ljubljane, Območna vodna skupnost Ljubljana-Sava, Skupnost za preskrbo Ljubljane, Kmetijska zemljiška skupnost (občinska), Območna skupnost za gozdarstvo Ljubljana, Skupnost za varstvo pred požarom (občinska), Temeljna skupnost za železniški in luški promet, Območna skupnost za PTT promet, Skupnost za letalsko dejavnost Slovenije, Skupnost za elektrogospodarstvo in premogovništvo Slovenije, Skupnost za nafto in plin Slovenije, Sklad skupnih rezerv (občinski) in Sklad za izgradnjo zaklopišč. Na vseh treh ravneh na po-

dročju gospodarske infrastrukture (občina, mesto, republika) deluje v mestu prek 50 SIS oz. skladov. Vse ocene kažejo, da gre za preorganizirano, neracionalno in ne celovitost tega zelo pomembnega dela družbene reprodukcije.

Priprava tega gradiva in njegova obravnava sovpada v čas priprave ustavnih dopolnil in novih področnih zakonov. Po drugi strani pa reforma gospodarskega sistema zahteva tudi ustrezno prilagoditev komunalnih dejavnosti. Novi roki, ki jih postavlja Zakon o podjetjih, so pripeljali do zamika oblikovanja novih izvršnih rešitev na področju »javnih služb« in nas silijo, da v časovni stiski preveč težimo k ohranitvi obstoječega stanja pod novim imenom. Odpirajo se nova spoznanja in možnosti, da dejansko tudi v komunalne dejavnosti vgradimo več tržnih elementov in s konkurenčno ponudbo omilimo sicer potrebne monopole. Družba kot oblika javnega podjetja odpira možnosti za bistveno širši krog zainteresiranih ustanoviteljev.

Pospeševati rast družin in rojstva otrok

Skrb malega slovenskega naroda mora veljati tudi lastnemu demografskemu razvoju. S stagniranjem ali zmanjševanjem številčnega

stanja Slovencev se ni mogoče sprijazniti, saj pomeni nacionalni samomor. Nadomesti naj jih rahel demografski predelek, zanesljiv in zdrav, da bo narod obstal in raste ter se nenehno uveljavljal v krogu evropskih narodov. Geslo kot »Naj se rodi le zaželen otrok!«, ki izhaja iz razmer velikih narodov, ni umestno pri majhnem narodu, kakor je slovenski. Poleg svojega splošnega demokratičnega značaja odseva tudi individualistične nazore o družbi in človeku. Družba naj pri demografskem stagni-

ranju ali nazadovanju malih narodov stimulira rast družin in zvečevanje števila rojstev otrok z ukrepi, kakršne že uporabljajo sosedni in večji narodi (Čehi, Madžari). Tako naj bi materam z dvema otrokoma ali več, ne glede na zaposlitev v družinskem sektorju, na posamezni kmetiji ali v obrti, odmerili po progresivno rastoči lestvici dodatne socialne prednosti (obvezno zavarovanje, otroški dodatki ipd.). Zmerna številčna rast nacije je nujna naloga.

Premajhen prirastek sloven-

skega prebivalstva je tudi vzrok za dotok nekvalificirane delovne sile iz drugih republik. ... Egoizem potrošništva velja preseči, hlapčevska nagnjenja in zapletenost pa iztrebiti. Oblikovati v značaju poteze, ki jih nimamo, a so v socializmu potrebne. Etična regeneracija (Matjaž Kmecl) je zapoved časa ...

Živeti hočemo dobro, v svobodi, z lepo kulturo in s kritično samozavestjo (Iz zapuščine Franceta Klopčiča /1903–1986/, v: Sodobnost 35, 1987, 1141–1143).

IVAN KUHAJ